

Audioloog LUMC: 1500 meter minimale afstand tot woningen

De uitzending van EenVandaag van 8 december laat in 7 minuten zien waarom het turbinebeleid van Nederland op land is achterhaald. Dit is een van de basisargumenten van Windalarm. Voor alle actiecomite's in Nederland is dit een belangrijke steun van hun streven turbines weg van woningen te plaatsen.

Windmolens worden vaak te dichtbij woonwijken neergezet. Dat zegt audioloog Jan de Laat op basis van internationaal wetenschappelijk onderzoek. "De windmolens zijn veel krachtiger dan eerder. Dat betekent dat je ze verder van een woonwijk moet plaatsen."

Windmolenparken in aanleg roepen veel weerstand op bij bewoners. En dat is terecht, vindt audioloog Jan de Laat van het Leids Universitair Medisch Centrum. Hij deed internationaal onderzoek dat nog niet gepubliceerd is en vertelt nu alvast wat er volgens hem moet veranderen in Nederland. Daarbij speelt het steeds hoger en krachtiger worden van de windturbines de hoofdrol.

Hoge molens verder weg

Er staan in Nederland veel windmolens van 50 meter hoog. Ze zijn niet erg effectief, maar kunnen ook niet veel kwaad. Die kun je volgens Jan de Laat zonder problemen op een afstand van 500 meter van een woonwijk plaatsen. Maar zodra ze hoger worden, moet je de afstand vergroten. Daar wordt in Nederland nog geen rekening mee gehouden.

In Denemarken en enkele andere landen hebben ze wel een stelregel die betrekking heeft op de hoogte: de afstand tot de bebouwde kom is ongeveer 10 keer de hoogte van de turbine. Dus als er turbines gepland staan met een hoogte van 150 meter, dan moet de afstand tot de bebouwde kom 1500 meter zijn.

Audioloog Jan de Laat: "Zelfs in Nederland is het mogelijk om windmolens zo neer te zetten dat de overlast er niet is"

Schadelijke effecten

Waar hebben mensen precies last van als er windmolens in de buurt staan? Het RIVM concludeerde in oktober van 2020 dat er sprake is van 'hinder' maar dat er geen bewijs is voor de schadelijke effecten van het geluid van windmolens. Toch rapporteren mensen die erbij in de buurt wonen klachten

en is het een probleem dat het laagfrequente geluid van een windmolen alsmear doorgaat. In tegenstelling tot het geluid van wegen en fabrieken, waar het 's nachts doorgaans rustiger is.

Op den duur leidt last van laagfrequent geluid volgens audioloog De Laat tot concentratieverlies. En omdat mensen zich druk maken over de windmolens, kunnen ook daaruit klachten ontstaan. Laagfrequent geluid horen sommige mensen als een bromtoon en anderen voelen vooral de trilling. Het feit dat de turbines krachtiger worden, zal volgens de audioloog voor meer klachten zorgen.

Geluidslimiet

Advocaat Peter de Lange heeft inmiddels zo'n 130 procedures lopen tegen windturbines of plannen daarvoor. Het probleem is volgens hem dat de wet nauwelijks mogelijkheden biedt om je te verweren tegen dit soort geluidhinder. De wet is hetzelfde voor windmolens als voor industrie en verkeer. Daarin wordt een geluidslimiet gehanteerd van 41 decibel aan de gevel. Ter vergelijking: 40 decibel staat gelijk aan het geluid in een rustig kantoor of zacht geroezemoes in een klas. De gemiddelde 'geluidsbelasting' mag de limiet van 41 decibel niet overschrijden.

Bij een weg of zuiginstallatie werkt dat, maar een turbine maakt bij harde wind veel meer lawaai. Zo kan het dat je dagenlang enorme overlast hebt, maar dat het gemiddelde nog ruim onder de norm blijft. Het zou daarom volgens hem veel beter zijn als er voor windturbines een afstand zou gelden zoals ook De Laat voorstelt.

Recht onder een vliegveld

Een voorbeeld van hoe het mis kan gaan, is Windpark Spui in de gemeente Hoeksche Waard. Daar werden in maart 2019 vijf windturbines geplaatst op een afstand van nog geen 500 meter van twaalf huizen. De geluidshinder van de turbines was zo groot dat inmiddels zes van de twaalf gezinnen zijn verhuisd.

Claus aan de Wiel en zijn vrouw Ine verhuisden ook, omdat de ze de hinder niet konden verdragen. Claus: "Ik heb in die periode zeker een maand nauwelijks geslapen: het is net alsof je recht onder een vliegveld woont. Alleen landt het vliegtuig niet en stijgt het niet op: het blijft maar doorgaan."